

consiliul de mediere

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL NR. 10723

Str. Piața Sf. Ștefan, Nr. 7, Sector 2, București

Telefon: 021 315 25 28, Fax: 021 330 25 28, web: www.cmediere.ro, e-mail: secretariat@cmediere.ro

CONSILIUL DE MEDIERE	
INTRARE	Nr. 5474
IEȘIRE	
Ziua 11	Luna 11 Anul 2011

Către: **GUVERNUL ROMÂNIEI**

MINISTERUL AFACERILOR EUROPENE

**DOMNULUI RĂZVAN-HORAȚIU RADU, AGENTUL GUVERNAMENTAL AL ROMÂNIEI PENTRU
CURTEA DE JUSTITIE ȘI TRIBUNALUL UE**

OBSERVAȚII SCRISE ALE CONSILIULUI DE MEDIERE (ROMÂNIA)

PREZENTATE ÎN CAUZA C-464/2011, Galioto, la 24.12.2011

Răspuns la cererea adresată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) în vederea depunerii de observații scrise de către statele membre asupra cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare, formulată de Tribunale di Palermo-Sezione di Bagheria (instanța de trimitere) din Italia

În temeiul art. 23 al doilea paragraf din Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene: " părțile din cauza aflată pe rolul instanței judecătorești naționale, statele membre, Comisia și, dacă este cazul, Parlamentul European, Consiliul și Banca Centrală Europeană au dreptul de a prezenta Curții observații scrise asupra cererilor de pronunțare a unei hotărâri preliminare în termen de două luni de la data comunicării cererii."

Având în vedere atribuțiile de organizare , reglementare și control ale Consiliului de mediere, autoritate competentă în domeniul medierii în România, organism autonom de interes public, înființat în baza Legii nr. 192/2006, modificată și completată prin Legea nr. 370/2009, O.G. 13/2010 și Legea 202/2010, formulăm:

**Punct de vedere cu privire la necesitatea trimiterii de observații scrise ale
României în această cauză**

Consiliul de mediere consideră ca, fiind oportun ca, România să transmită observații scrise în cauza C-464/2011, Galioto, având ca obiect cererea de pronunțare a unei

consiliul de mediere

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL NR. 10723

Str. Piața Sf. Ștefan, Nr. 7, Sector 2, București

Telefon: 021 315 25 28, Fax: 021 330 25 28, web: www.cmediere.ro, e-mail: secretariat@cmediere.ro

-2-

hotărâri preliminare, prin intermediul careia instanța de trimitere din Italia solicită CJUE să ofere indicații cu privire la interpretarea dispozițiilor articolelor 1 și 3-5 și a considerentelor 2, 5, 6, 8, 10, 13, 14 și 16 - 18 din Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială.

Apreciem ca fiind necesară depunerea de observații scrise de către România cu privire la speta indicată, motivat de faptul că problemele prezentate sunt relevante nu numai pentru instanța de trimitere ci pentru dreptul comunitar în ansamblul lui.

În România, medierea este reglementată prin Legea nr.192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, modificată și completată. De asemenea găsim o serie de norme, privind medierea, în Codul de procedură civilă, modificat prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor.

Pentru a preîntâmpina dificultățile ce ar putea apărea în implementarea măsurilor de armonizare a legislației comunitare cu privire la mediere cu dreptul intern românesc, pentru a stabili o reală corespondență cu prevederile Directivei 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 și pentru a putea construi strategia prin care medierea să devină obligatorie în dreptul intern, se impune ca țara noastră, în calitate de stat membru al UE, să-și precizeze punctul de vedere în legătură cu acest caz.

În 13 septembrie 2011 Parlamentul European a aprobat Rezoluția privind punerea în aplicare a Directivei 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială, în care România (alături de Bulgaria și Italia) este prezentată ca exemplu de bună practică.

Parlamentul European consideră că este important să se examineze modalitățile în care acest act legislativ a fost pus în aplicare de către statele membre, pentru a cunoaște opinia profesionistilor care practică medierea și a utilizatorilor acesteia și a stabili dacă și cum poate fi îmbunătățită aceasta.

Legislația Uniunii Europene

1. Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială. În special, considerentele 2, 3, 7, 8, 10, 12, 13, 25 și art. 1, art. 3-5 și art. 9.

consiliul de mediere

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL NR. 10723

Str. Piața Sf. Ștefan, Nr. 7, Sector 2, București

Telefon: 021 315 25 26, Fax: 021 330 25 26, web: www.cmediere.ro, e-mail: secretariat@cmediere.ro

-3-

2. Rezoluția Parlamentului European din 13 septembrie 2011 referitoare la punerea în aplicare a Directivei privind medierea în statele membre, impactul acesteia asupra medierii și acceptarea sa de către instanțe (2011/2026 INI).
3. Codul european de conduită pentru mediatori în special art.1.1., art.1.2., art.3.2 și art.3.3.

Legislația națională

1. Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, modificată și completată prin Legea nr. 370/2009, prin Ordonanța de Guvern nr.13/2010 pentru transpunerea Directivei servicii și prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor. Avem în vedere în special art. 7, art. 11, art. 13 și art. 55.

Acțiunea principală și întrebările preliminare

- Eliberarea unui imobil ca urmare a evacuării și plata sumelor restante
- Obligația de a recurge la un mediator
- Posibilă contradicție cu Directiva 2008/52/CE

1) Articolele 3 și 4 din Directiva 2008/52/CE, care se referă la eficacitatea și competența mediatorului, pot fi interpretate în sensul că impun ca mediatorul să aibă și competențe în domeniul juridic și ca alegerea mediatorului de către responsabilul organismului să aibă loc ținând seama de cunoștințele specifice și de experiența profesională în materia care face obiectul litigiului?

2) Articolul 1 din Directiva 2008/52/CE poate fi interpretat în sensul că impune criterii de competență teritorială pentru organisme de mediere care au scopul de a facilita accesul la procedurile de soluționare alternativă a litigiilor și de a promova soluționarea pe cale amiabilă a acestora?

3) Articolul 1 din Directiva 2008/52/CE, care se referă la relația echilibrată între mediere și procedurile judiciare, articolul 3 litera (a) și considerentele (10) și (13) ale Directivei 2008/52/CE, care se referă la caracterul central absolut al voinței părților în organizarea

consiliul de mediere

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL NR. 10723

Str. Piața Sf. Ștefan, Nr. 7, Sector 2, București

Telefon: 021 315 25 28, Fax: 021 330 25 28, web: www.cmediere.ro, e-mail: secretariat@cmediere.ro

-4-

procedurii de mediere și în decizia privind încheierea acesteia, pot fi interpretate în sensul că atunci când nu se ajunge la un acord amiabil și spontan, mediatorul poate formula o propunere de conciliere, cu excepția cazului în care părțile îi cer în comun să nu facă acest lucru (deoarece consideră că procedura de mediere trebuie să se încheie)?

În temeiul art. 23 paragraful al doilea din Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, Guvernul României prezintă observații scrise asupra cererii de pronunțare a unei hotărâri preliminare, formulată de Tribunale di Palermo Sezione di Bagheria din Italia, în cauza C-464/11 Galioto.

Guvernul României apreciază că întrebările adresate CJUE de judecătorul italian sunt utile și pertinente atât pentru rezolvarea problemei de neconstituționalitate ridicată în fața acestuia, cât și pentru lămurirea, în privința tuturor statelor membre, a unor probleme importante legate de implementarea în legea internă a recomandărilor Directivei nr. 2008/52/CE, prin care se urmărește simplificarea și îmbunătățirea accesului la justiție prin procedura extrajudiciară a medierii.

1. Prin prima întrebare preliminară, adresată CJUE de Tribunale di Palermo Sezione di Bagheria din Italia în cauza C-464 11 Galioto, se solicită Curții, în baza art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, interpretarea dispozițiilor art. 3 și art. 4 din Directiva nr. 2008/52/CE, în sensul de a se preciza dacă impun ca mediatorul să aibă și competențe în domeniul juridic și ca alegerea mediatorului de către responsabilul organismului să aibă loc ținând seama de cunoștințele specifice și de experiența profesională în materia care face obiectul litigiului.

Directiva nr. 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21.05.2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială, atât prin considerentele sale, cât și prin articolele pe care le cuprinde, reliefează importanța instituției medierii pentru simplificarea și îmbunătățirea accesului la justiție, ca procedură facultativă extrajudiciară, dar și necesitatea stabilirii unor principii de bază care să asigure o funcționare corespunzătoare a acesteia.

consiliul de mediere

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL NR. 10723

Str. Piața Sf. Ștefan, Nr. 7, Sector 2, București

Telefon: 021 315 25 28, Fax: 021 330 25 28, web: www.cmediere.ro, e-mail: secretariat@cmediere.ro

-5-

Stabilește, totodată, obligația statelor membre de a încuraja, prin orice mijloace pe care le consideră potrivite, formarea mediatorilor și introducerea unor mecanisme eficiente de control al calității în ceea ce privește furnizarea serviciilor de mediere (considerentul 16).

Art. 3 și art. 4 din Directivă fac referire expresă la „mediere **eficace, imparțială și competentă**”, dar stabilește totodată faptul că **mediator înseamnă orice terț chemat să conducă procesul de mediere într-o astfel de manieră** (eficace, imparțială și competentă), **indiferent de denumirea sau de profesia terțului în statul membru respectiv și de modul în care acesta a fost numit sau i s-a solicitat să efectueze medierea**.

În consecință, ca răspuns la întrebarea nr. 1, formulată de judecătorul italian, Guvernul României consideră că art. 3 și art. 4 din Directiva nr. 2008/52/CE pot fi interpretate în sensul că impun statelor membre obligația asigurării unui act de mediere de calitate, inclusiv prin asigurarea mijloacelor necesare formării mediatorilor și asigurarea unor mecanisme eficiente de control al calității activității desfășurate de aceștia. Parlamentul European recunoaște însă statelor membre o marjă largă de apreciere cu privire la mijloacele pe care le consideră a fi adecvate în atingerea scopului propus de directivă și ca atare, nu se poate considera că impune acestora competențe în domeniul juridic.

În implementarea dispozițiilor de recomandare, cuprinse în considerentele 16 ale Directivei nr. 2008/52/CE România a prevăzut în art. 7 din legea națională nr. 192/16.05.2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a deveni mediator, una dintre acestea fiind și absolvirea cursurilor pentru formarea inițială a mediatorilor sau un program postuniversitar de nivel master în domeniu, iar în art. 11 din aceeași lege s-a menționat expres că organul competent are dreptul să verifice modul de organizare și desfășurare a cursurilor și de aplicare a standardelor de formare inițială și continuă, stabilind sancțiunile ce pot fi aplicate pentru nerespectarea acestora.

Concluzionând, putem spune că, fără a impune statelor mijloace specifice de formare a mediatorilor și de verificare a actului de mediere cum ar fi pregătirea juridică a tuturor mediatorilor, Directiva nr. 2008/52/CE subliniază obligația statelor membre de a încuraja formarea mediatorilor și de a introduce mecanisme clare de control al calității actului de mediere.

A aprecia altfel și a considera că exercitarea profesiei de mediator este permisă doar persoanelor cu pregătire juridică ar reprezenta o încălcare a dispozițiilor art. 3 lit. b din Directivă, care definește practic noțiunea de mediator, dar și a principiului

Centrul de mediere

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL NR. 10723

Str. Piața Sf. Ștefan, Nr. 7, Sector 2, București

Telefon: 021 315 25 28, Fax: 021 330 25 28, web: www.cmediere.ro, e-mail: secretariat@cmediere.ro

-6-

nediscriminării persoanelor, care trebuie să acceadă la activitatea de mediator , în condițiile legii , indiferent de denumirea sau profesia lor, motiv pentru care legiuitorul român a menționat expres în art. 13 din Legea nr. 192/2006, modificată și completată, compatibilitatea exercitării profesiei de mediator cu orice altă activitate sau profesie .

Totodată, pentru a asigura calitatea actului de mediere, în art. 55 din Legea nr. 192/2006, s-a prevăzut expres posibilitatea mediatorului de a apela , cu acordul părților și fără să dezvăluie identitatea acestora, la specialiști în cazul în care conflictul supus medierii prezintă aspecte dificile sau controversate de natură juridică ori din orice alt domeniu specializat .

2. Prin cea de a doua întrebare preliminară, adresată Curții de judecătorul italian, se solicită interpretarea articolul 1 din Directiva 2008/52/CE , în sensul de a preciza dacă acesta impune statelor membre criterii de competență teritorială pentru organismele de mediere care au scopul de a facilita accesul la procedurile de soluționare alternativă a litigiilor și de a promova soluționarea pe cale amiabilă a acestora.

Art. 1 din Directivă reglementează obiectivul și domeniul de aplicare al acesteia. Conform art. 1 pct. 1 *obiectivul Directivei este de a facilita accesul la soluționarea alternativă a litigiilor și de a promova soluționarea pe cale amiabilă a acestora prin încurajarea utilizării medierii și asigurarea unei relații echilibrate între mediere și procedurile judiciare, iar potrivit art. 1 pct. 2 Directiva se aplică, în cazul litigiilor transfrontaliere, în materie civilă și comercială, exceptând acele drepturi și obligații de care părțile nu pot dispune în conformitate cu legislația aplicabilă corespunzătoare . Directiva nu se aplică, în special, chestiunilor fiscale, vamale sau administrative și nici răspunderii statului pentru actele sau omisiunile sale în exercitarea atribuțiilor publice .*

Prin modul de redactare, art. 1 din Directiva nr. 2008/52/CE nu impune statelor membre, de principiu, criterii de competență teritorială pentru organismele de mediere care au scopul de a facilita accesul la procedurile de soluționare alternativă a litigiilor și de a promova soluționarea pe cale amiabilă a acestora.

Considerentul (13) al Directivei stabilește, **de principiu**, faptul că **medierea ar trebui să constituie o procedură voluntară , în sensul că părțile sunt ele însele responsabile de procedură și o pot organiza după cum doresc**, având libertatea deplină de a alege și mediatorul pe care îl doresc, fără ca statul să poată impune acestora respectarea unor criterii de competență.

consiliul de mediere

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL NR. 10723

Str. Piața Sf. Ștefan, Nr. 7, Sector 2, București

Telefon: 021 315 25 28, Fax: 021 330 25 28, web: www.cmediere.ro, e-mail: secretariat@cmediere.ro

-7-

Prin considerentul (14) , **Directiva nu exclude, însă, dreptul statelor membre de a legifera caracterul obligatoriu al medierii , cu condiția ca o astfel de legislație să nu aducă atingere dreptului de acces la sistemul judiciar .**

Prevederea de la considerentul 25 din Directivă subliniază că **statele membre ar trebui să încurajeze distribuirea către publicul larg a informațiilor privind modalitățile de contactare a mediatorilor și a organizațiilor care oferă servicii de mediere.**

Într-o astfel de legiferare considerăm că statele membre, care au exclus caracterul facultativ al medierii, trebuie să prevadă și criterii clare de competență teritorială pentru organismele de mediere, care să asigure soluționarea extrajudiciară a litigiilor sau accesul cât mai rapid la sistemul judiciar atunci când medierea nu s-a dovedit a fi posibilă. Trebuie să prevadă, totodată, termene clare în care să se desfășoare procedura obligatorie de mediere (considerentul 13 alin.2) și posibilitatea părții de a accede la sistemul judiciar, în cazul în care medierea a eșuat în tot sau în parte .

3. Prin cea de a treia întrebare preliminară se solicită CJUE să precizeze dacă art. 1 din Directiva 2008/52/CE, care se referă la relația echilibrată între mediere și procedurile judiciare, articolul 3 litera (a) și considerentele (10) și (13) ale Directivei 2008/52/CE, care se referă la caracterul central absolut al voinței părților în organizarea procedurii de mediere și în decizia privind încheierea acesteia, pot fi interpretate în sensul că atunci când nu se ajunge la un acord amiabil și spontan, mediatorul poate formula o propunere de conciliere, cu excepția cazului în care părțile îi cer în comun să nu facă acest lucru (deoarece consideră că procedura de mediere trebuie să se încheie).

Directiva nr.2008/52/CE reglementează medierea, de principiu, ca o procedură voluntară, în sensul că părțile pot declanșa și încheia această procedură când vor (considerentul 13).

În considerentul (14) al Directivei se menționează, însă , expres faptul că „nici o dispoziție a directivei nu ar trebui să aducă atingere legislației naționale în temeiul căreia recurgerea la mediere este obligatorie sau face obiectul unor stimulente sau sancțiuni, cu condiția ca o astfel de legislație să nu împiedice părțile să își exercite dreptul de acces la sistemul judiciar,, .

Coroborând aceste considerente cu cele cuprinse la pct. 19, în care se menționează expres faptul că **medierea nu ar trebui considerată o soluție inferioară**

consiliul de mediere

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL NR. 10723

Str. Piața Sf. Ștefan, Nr. 7, Sector 2, București

Telefon: 021 315 25 28, Fax: 021 330 25 28, web: www.cmediere.ro, e-mail: secretariat@cmediere.ro

-8-

procedurii judiciare din cauza faptului că respectarea acordurilor rezultate în urma medierii ar depinde de bunăvoința părților, făcându-se statelor recomandarea de a asigura părților un acord scris rezultat în urma medierii și posibilitatea conferirii unui caracter executoriu al acestuia, statul român apreciază că, în cazul care nu se ajunge la un acord amiabil și spontan, mediatorul poate încheia un act scris în care să consemneze faptul că medierea a eșuat sau o propunere de conciliere, cu excepția cazului în care părțile îi cer în comun să nu facă acest lucru (deoarece consideră că procedura de mediere trebuie să se încheie).

În toate cazurile însă, o astfel de propunere trebuie să aibă caracter facultativ pentru instanța de judecată (aceasta urmând să țină seama de ea doar în măsura în care este impusă de normele de drept material în materie și de dovezile administrate în cauză), în caz contrar, putând reprezenta o limitare a dreptului de acces la sistemul judiciar, interzisă în mod expres prin considerentul 14 ale Directivei.

ROXANA COSTACHE, Consilier juridic

ANCA ELISABETA CIUCĂ, Președinte

